

MÉLYSÉGES MEGÉRTÉS

Két ejtőernyős suhan, erdőségbe leérnek,
ólmos zseblámpáját felkattintja, ki egyből
földre esett, kikerülve az ágak tar szövevényét,
összetekert ejtőernyőjét hóba kaparja,
indul, hogy gyilkoljon az éjben, a másik egy ősi
tölgy koronájában felakadva mereng s mosolyog még:
mellén csillagok érve, tanácsa, sugallata izzik,
hátán meg homokórahallottak vágya dörömböl,
eldugaszolta a kettős szócsövet, érzi, sietve
szétvagdossa zsinórjait, összecsomózva kilenc-tíz
métert és a legalsó ágra kötözve lekúszik,
fény villan valahol közel, aztán tompa morajlás,
Elkezdted, te rohadt, gondolja, leugrik a hóba,
(*Elkezdtem. Megölünk mindenkit az eszme nevében!
Hát ez meg mi? Hiúz? Megölöm. Piff. Puff.*) odalép a
fához, megpaskolja a törzsét. – Megvagy, öreg. Tölgy
lettél hát. S mi leszel még? Gyík? Ember ne legyél (bök
háta mögé a hüvelykujjával): ezek leigáznak
minket. Nézd a Világórát, értük ketyeg éppen. –
Oldaltáskáját kicsatolja, a földre ledobja,
melléről levetett gépfegyvere, töre a száraz
vászonzsákra kerül, leül és anorákja zsebéből
kártyát vesz ki, kever, felnéz és látja a régmúlt
emlékképet: a bangkoki kocsmá különhelyiségét,
hol két társa meg egy buddhista pap üzte a pókert.
Húsz perc múlva beszállt ő is, miután kiderített
néhány dolgot: a bonc árvák nevelője, az árvíz
szétrombolta közösségük házát, s valahogy pénzt

kellett összekaparnia, így jött erre a helyre.
Hajnalodott és hármuknak már semmije sem volt,
ellenben veszedelmes módon eláztak az édes
kígyópálinkától, míg a pap éberén ült és
nyert. Az utolsó parti, közölte velük, nem akart ő
osztani, hagyta a holtrészeg katonáknak, akik már
pisztolyaikkal játszottak, licit újra meg újra,
órák, gyűrűk, láncok gyűltek az asztalon, akkor
felpattant egyikük, s belelőtt háromszor a papba.
„Tűnjünk!” Még mielőtt kirohantak volna az ajtón,
ránézett a lehullott kártyalapokra: „Megint ő
lenne a nyertes!” Hát most visszaadom, papa! Nézd csak!
Megfordítva lerakja a tölgyfa tövébe az első
kártyalapot, tesz lába elé is, húz, öt-öt absztrakt
mintákkal díszített karton fekszik a hóban,
– Kész is. Hát akkor kezdjük! – felcsapja a szélsőt
vén ellenfele törzse előtt, treff ász, a sajátja
pikk nyolcas, folytatja, amíg valamennyi lapot nem
fordította meg – Egy nyolcas párom van, apám. És
három dáma előtted. Jól van. – a zsákra feláll, a
géppisztolyt meg a tört elrúgja, az északi szélben
himbálózó zöld zsineget hurkolja. (*Ki van még!?*)

23. HAIKU

Katona mellén
átszúrt lándzsa nyelén egy
hollófióka.

A 23. HAIKU ÁRNYÉKA

Átfésültük az erdőt, úztuk a vad szökevényt, ki felgyújtotta a tábor, elvagdosta az íjhúrt, megtagadott hát, hallótávolságnyira mentünk egymástól, kiabáltunk, nem hallottam a „Hejhó”-t balról, aztán jobbról sem már, FUTNI! futottam, megbotlottam, a fűben a kürtös hasraborultan, hátán tátongó seb, A FÁRA!! a csend zakatolt, a dárdám is felhúztam, az ágak közt puha fészek, benne fiókák, mind ledobáltam a földre, CSIPOGNI!!! jön már, érzélgős szenny, nem vett észre, CSIPOGNI!!! és lehajolt értük, s aztán belevágtam a dárdám.

SÍRFELIRAT

Nézd csak! hullámozó gyárfüstben ring a vitorlás!
Friss móha nő a fedélzeten és a paranacs-noki hídon,
négy roppant, egyenes, bár korhadt fejfa az árboc,
s *elhagyott* repkényből nőtt lepedő a vitorla.
Görbe gereblyével fordítja a szélbe a klippert,
távoli sündisznók tüskéire kötve a szívós
indákat, majd gyorsan visszaroohan. Koszorú a
kormány, hét fokkal megpörgeti ssz! a *fiú*, ssz!
szúr a toboz, megrebbe a kék szalag ÉG VELED ÉDES
KISFIAM ÁNGYIKA Pont ez kellett ssz! elemelnem!
Megdől, reccsen a formás test, felsír az ereszték,
látszik a vízvonal és a fenékrész. Alga, csigák, kis
kagylók máza helyett *Pannónia* ujnyi penész a
barna koporsóléceken. Ölyvek, nádirigók és

cinkék húznak a klipper alá, Ahoy, itt a dagály! és száll a hajó, tatjáig felcsap a tollpihehullám. Fémantennák, templomok és toronyépületek vad zátonyait kikerülve sodorja a néma madárraj, és jelzőlövedékek, kék repülőhalak esnek és gabalyodnak a repkény szélduzzadt szövetébe, Hopp, ki ne égesd! s kondenzcsíkok csápjai hullnak ernyedten le a klipper hosszú orrsudaráról ... Csontvázakká lett a dagály, úgy látja, elalszik egy friss hószakadás felső fővenyén a szilárd hab: és a madárraj terhétől már megszabadultan fordul a hópelyhek közt vissza, s a sírra telepszik. Francia pezsgőt bont, most már minek is navigáljon... s érzi ... bölények vágtatnak fújtatva előtte, tölt, hullámszik a préri patájuk alatt, szegyig ér a fokszli, *derűs* dakoták nyargalnak utánuk üvöltve, nyilvessző suhan át felemelt poharán, s a vezérhím rőt púpjába csapódik, iszik, megsejtve a messze földre rogyó állat hörgését, kopp, a kezére egy könnycsepp hull, míg a hajó árbockosarában felhahotázó etruszk harcosok isznak a tűznél és táncolnak néhány másodperc erejéig. Sír: pontos méltányosság ácsolta hajóját, mert önnön mennyét vagy poklát kapja örökbe mind, ki remélt, elhitt vagy képzelt, s lelke nyugodt volt. S most kollektív mennyországokon át egyedül száll lénye, hiába keresve a szűk horizonton a régmúlt érintetlen háttérasszonyait, kik apácák menhelyein haltak meg, gyermekként, kicsi arcuk átizzadt szalmába szorítva, a birtokaik dús, bokros *lankáin* solymásznak prémes uszályban ők már és nem tudnak semmit a furcsa hajósról. S alszik a többi tivornyás srác a *halálra* simulva, hisz nem vártak a nemléttől mást, mint a nyugalmat és üresen tátong a dohos raktérben a sörbár. Kop... Kikötőt! Kikötőt!!!... szipog; eljön-e az, ki a parton

egy klipper kontúrjait őrzi a csendes öbölben,
várva, kitöltse a test és szól: Ki *beittad* az izzó
elmúlás számodra lehetséges ragyogását,
s újra magányba zuhantál, most bízd rám *magad!* Á, nem,
ritka eset, hogy két végső égbolt fedí egymást.

Szántó István

FEJES VONALZÓ

*Boldog, ki a csendes
középpontban pihen
(Ungvárnémeti Tóth László: Teiresias
szavai a Narcissus drámában)*

1

Azidőtájt, hogy Caspar David Friedrich – a valószínűleg hiteles kortársi visszaemlékezés szerint – csaknem teljesen üres, puritán sivárságú drezdai műtermében tájképein dolgozik, egy nyomorúságos, külpesti hónapos szobában Psyché vádjára, hogy Ficzkó, te merő Abstractumot írsz, Ungvárnémeti azt feleli, hogy himnuszai a por és sár felett szárnyalnak

...

2

„Ha valaki a jelenkor magyar irodalmában azt a költőt keresi, aki *par excellence* költő, csak az, vérmérséklete, gondolkozása, szíve szerint, sorsszerűen költő és semmi más, csak Marconnay Tiborban találja és találhatja meg.”
Ezt a csattanó tömörséget, ezt a kizáró egyértelműséget, ezt